

BOLIWIA

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	1 098,6 tys. kw kw.
Populacja (2023):	12,3 mln
Skład etniczny:	Metysi 68%, ludność rdzenna 22%, ludność pochodzenia europejskiego 5%, ludność pochodzenia afrykańskiego 1%, pozostali 4%
Podział administracyjny:	9 departamentów
Religia:	Katolicy 65%, protestanci 20% , bezwyznaniowcy 1%, ateści i agnostycy 8%, pozostali 6%
Stolica:	Sucre – stolica konstytucyjna (220 tys.), La Paz – stolica administracyjna (2 mln)
Inne ważniejsze miasta:	Santa Cruz (1,9 mln), Cochabamba (1,4 mln)
Język urzędowy:	Hiszpański, kechua, aymará i guaraní
Waluta:	1 USD = ca 7 BOB
Główne bogactwa naturalne:	lit, cyna, gaz naturalny, ropa naftowa, cynk, wolfram, antymon, srebro, żelazo, cynk, złoto, drewno, hydroenergia
Główne gałęzie przemysłu:	górnictwo, hutnictwo, energetyka, przemysł petrochemiczny, sektor rolno - spożywczy, rzemiosło, branża tekstylna - odzieżowa, sektor jubilerski
Główne produkty rolne:	trzcina cukrowa, soja, kukurydza, ziemniaki, sorgo, ryż, mleko, kurczak, banany, wołowina
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	Luis Arce Catacora
Minister Gospodarki i Finansów Publicznych:	Marcelo Alejandro Montenegro Gómez García
Minister Spraw Zagranicznych:	Celinda Sosa Lunda
Ambasador Boliwii w Polsce:	Wilfredo Bernardo Ticona Cuba (ambasador Boliwii w Niemczech)

Ambasador RP w Boliwii:	Anna Pieńkosz (chargé d'affaires a.i. Ambasady RP w Peru)
Najbliższe wybory parlamentarne:	2025

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2023)

PKB (ceny bieżące) :	45,1 mld USD
PKB per capita (ceny bieżące):	3,7 tys. USD
Wzrost PKB (ceny stałe 2015):	3,1%
Struktura PKB:	Rolnictwo 14%, przemysł 24%, usługi 51%, nieskalsyfikowane 11%
Dług publiczny:	68,3% PKB
Inflacja:	5,1%
Bezrobocie:	3,1%
Poziom korupcji (CPI):	28 (poziom Gwinei)
Eksport:	9,1 mld USD
Główni partnerzy w eksporcie:	Brazylia, Chiny, Japonia, Peru, Korea Płd., Kolumbia, Argentyna
Główne towary w eksporcie:	Gaz naturalny, rudy i koncentraty cynku, ołowiu i srebra, złoto, pelety sojowe, olej sojowy, biżuteria
Import:	9,9 mld USD
Główni partnerzy w imporcie::	Chiny, Brazylia, Argentyna, Peru, USA, Chile, Belgia
Główne towary w imporcie:	Wyroby przemysłu petrochemicznego, preparaty żywnościowe, pojazdy samochodowe, farmaceutyki, opony
Inwestycje zagraniczne	293,7 mln USD
Inwestycje boliwijskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Boliwii

Polityka gospodarcza Boliwii charakteryzuje się mieszanym systemem z wolnością prywatną i interwencją rządu, w tym znacznymi wydatkami publicznymi i regulacjami, szczególnie w sektorach takich jak gaz ziemny. Podczas gdy kraj poczynił postępy w redukcji ubóstwa poprzez programy socjalne i inwestycje publiczne, stoi przed wyzwaniem związanym z wysokim długiem publicznym, spadkiem produkcji gazu ziemnego i podatnym na ataki systemem sądowym. Po zakończeniu boomu surowcowego w 2014 r. Boliwia polegała na znacznych wydatkach publicznych i zwiększaniu kredytu krajowego, aby utrzymać wysoki wzrost gospodarczy. W mniej sprzyjającym kontekście środki te zwiększyły dług publiczny i zmniejszyły rezerwy międzynarodowe oraz oszczędności fiskalne zgromadzone w okresie boomu. Kryzys zdrowotny i gospodarczy wywołany pandemią COVID-19 zaostrzył tę sytuację.

Po pandemii Boliwia osiągnęła istotne ożywienie gospodarcze i redukcję ubóstwa dzięki złagodzeniu środków izolacyjnych i poprawie otoczenia zewnętrznego, w tym wzrostowi cen międzynarodowych głównych produktów eksportowych. Jednak wysoki dług publiczny, wraz ze spadkiem produkcji gazu ziemnego i rezerw międzynarodowych, ograniczył wysiłki rządu na rzecz pobudzenia wzrostu i wywarł presję na rynek walutowy, na którym pojawił się równoległy kurs walutowy. Ponadto Boliwia jest narażona na różne ryzyka związane z kontekstem zewnętrznym, w tym zmienność cen towarów, globalne spowolnienie gospodarcze i wstrząsy na rynkach międzynarodowych. Boliwia jest również podatna na katastrofy związane z klimatem, takie jak susze i powodzie, które dotknęły różne regiony kraju, oraz na inne czynniki wewnętrzne, takie jak pożary lasów na dużą skalę.

W tym kontekście zrównoważoneżywienie wymaga stawienia czoła pewnym wyzwaniom strukturalnym. Boliwia mogłaby skorzystać ze strategii rozwiązywania nierównowag makroekonomicznych, promowania bardziej aktywnej roli sektora prywatnego — w tym firm każdej wielkości i inwestorów zagranicznych — oraz zwiększenia odporności na zmiany w środowisku międzynarodowym i niekorzystne zjawiska klimatyczne. Osiągnięcie tych celów, przy jednoczesnym dalszym ulepszaniu świadczenia usług i ochronie najbardziej narażonej populacji, wymaga poprawy efektywności i progresywności polityki fiskalnej.

Ograniczone rezerwy gazu, wysokie dotacje do paliw i globalne wysiłki na rzecz dekarbonizacji sektora energetycznego sprawiają, że konieczne jest poszukiwanie alternatyw dla eksportu gazu. Zachęcanie do prywatnych inwestycji pomógłoby przyspieszyć wzrost, promować jakość zatrudnienia i dywersyfikować gospodarkę w celu osiągnięcia świata mniej zależnego od paliw kopalnych.

4. Stan prawno – traktatowy

Boliwia jest członkiem m.in. następujących międzynarodowych organizacji gospodarczych: CAN, CD, CELAC, FAO, G-77, IADB, IBRD, ICC, IDA, IFAD, IFC, ILO, IMF, ISO, LAES/SELA, LAIA/ALADI, Mercosur, MIGA, UN, UNASUR/CSN, UNCTAD, UNIDO, WCO, WFTU, WIPO, WTO

Jako członek regionalnych organizacji gospodarczych Boliwia jest stroną umów o wolnym handlu z większością państw latynoamerykańskich. Dwustronne umowy o wolnym handlu obowiązują z Kuba i Meksykiem. Ponadto Boliwia zawarła częściową umowę o preferencyjnym handlu z Chile.

Boliwia uczestniczy również w Globalnym Systemie Preferencji Handlowych między Krajami Rozwijającymi się (GSTP).

W grudniu 2024 r. zostały zakończone negocjacje między Mercosur a Unią Europejską (UE). W 2025 r. rozpoczął się proces jej ratyfikacji, przy sprzeciwie części państw członkowskich UE. Obecnie współpraca gospodarcza jest oparta o reguły WTO.

5. Dostęp do rynku

Procedury stosowane w dostępie do rynku w niewielkim stopniu różnią się od stosowanych w innych krajach. Importer musi być zarejestrowany w miejscowym rejestrze. Istnieje możliwość uzyskania statusu autoryzowanego operatora gospodarczego. Nie jest to obowiązkowe, ale pozwala na uproszczenie procedur celnych. Odprawy celne są dokonywane elektronicznie, jednak pełna funkcjonalność systemu „jednego okienka” ma zostać osiągnięta w 2026 r.

Przed dotarciem ładunku do kraju, niezbędne jest przekazanie podstawowych dokumentów handlowych w wersji elektronicznej; po przybyciu w wersji papierowej. W szczególnych przypadkach możliwe jest natychmiastowe (przed zakończeniem odprawy celnej) zwolnienie ładunku ze składowania. Dotyczy to towarów, których składowanie może stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi bądź zwierząt, a także niektórych towarów wrażliwych np. żywe zwierzęta, nietrwała żywność, substancje radioaktywne, wybuchowe lub łatwopalne, a także leki lub gruczoły, tkanki i organy do użytku farmaceutycznego.

Na podstawie deklaracji celnej towar jest kategoryzowany na „kanał zielony” (bez analizy dokumentowej i kontroli fizycznej), „pomarańczowy” (analiza dokumentacji, ale bez kontroli fizycznej) oraz „czerwony” (analiza dokumentacji i kontrola fizyczna).

W Boliwii działa 9 stref wolnocłowych, w Cobijsa, Cochabamba, Desaguadero, El Alto, Oruro, Patacamaya, Puerto Aguirre, Puerto Suárez oraz Tarija. do których wóz nie jest traktowany jako import i nie podlega opłatom celnym. Do strefy wolnego handlu nie można wprowadzać towarów, takich jak części zamienne przeznaczone do innych produktów przeznaczonych do odnowienia lub dalszego przetworzenia.

Całkowicie zakazany jest import produktów farmaceutycznych i leków niezarejestrowanych w Ministerstwie Zdrowia i Sportu, napojów i artykułów spożywczych zepsutych, zafałszowanych lub zawierających substancje szkodliwe dla zdrowia, chorych zwierząt, sadzonek lub roślin zawierających zarazki lub pasożyty lub uznanych za szkodliwe przez władze Ministerstwa Rolnictwa i Hodowli Zwierząt, zagranicznych losów loteryjnych, imitacji monet i banknotów, używanych ubrań, substancji toksycznych i radioaktywnych, pestycydów sklasyfikowanych jako substancje wysoce niebezpieczne, a zatem zakazanych przez Ministerstwo Środowiska i Wody, odpadów powstałych w wyniku działalności górniczej i przetwórstwa metalurgicznego oraz innych niebezpiecznych odpadów.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Prawo boliwijskie zakłada identyczne prawa i obowiązki, tak dla inwestorów zagranicznych jak i miejscowych. Prawo przewiduje różne formy inwestowania i swobodę transferowania zysków za granicę. Przepisy przewidują bardzo dalekie ułatwienia podatkowe i prawne dla cudzoziemców. Możliwe jest inwestowanie w każdej dziedzinie gospodarki, jednak w przypadku niektórych wymagane są licencje lub podlegają one ograniczeniom określonym przez prawo. Dotyczy to przede wszystkim sektora militarnego, systemów ochrony zdrowia, energetyki, sektora bankowego, telekomunikacji, transportu publicznego i dostaw wody pitnej. W tych dziedzinach preferencje mają inwestorzy krajowi.

Zagraniczny inwestor przechodzi przez standardowe procedury przed Bankiem Centralnym, który wydaje odpowiedni certyfikat potwierdzający napływ środków oraz zawierający dane dot. inwestycji (suma, kraj pochodzenia, sektor gospodarki itp.).

Rząd Boliwii za najbardziej preferowane dziedziny dla inwestorów zagranicznych uznał górnictwo, przemysł petrochemiczny, energetykę, turystykę, inwestycje w infrastrukturę, system ochrony zdrowia i edukację.

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - boliwijska

a. Współpraca handlowa

Wg wstępnych danych GUS, w 2024 r. eksport Polski do Boliwii wyniósł 5,6 mln USD, natomiast import 11,5 mln USD. Wg natomiast danych boliwijskich eksport wyniósł 8,6 mln USD, a import 2,7 mln USD. Te różnice świadczą o poziomie udziału importu pośredniego realizowanego za pośrednictwem kupców z krajów trzecich. Polska eksportuje do Boliwii kosmetyki, preparaty żywnościowe dla dzieci, części samochodowe, maszyny drogowe, opony, lampy halogenowe, aparaturę elektryczną, farmaceutyki. Importujemy natomiast orzechy, nasiona, rudy i koncentraty ołowiu i srebra, drewno tropikalne, części maszyn, aparaturę elektrodiagnostyczną, urządzenia medyczne, biżuterię.

b. Współpraca inwestycyjna

Brak danych o polskich inwestycjach w Boliwii i boliwijskich w Polsce.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Z przeprowadzonej analizy rynku wynika, że firmy boliwijskie byłyby zainteresowane zakupami maszyn rolniczych i ciągników, sprzętu lotniczego, chemikaliów, wyrobów stalowych, urządzeń do przetwórstwa rolno-spożywczego i obróbki drewna, artykułów spożywczych, farmaceutyków i środków opatrunkowych. Nie mniej jednak brak skutecznej działalności promocyjnej polskich firm na rynku boliwijskim utrudnia ocenę ich szans.

